

Vor Tids Muhamed.

En historisk og kritisk Fremstilling af Mormonismens
Fremkomst og Udbredelse, samt Skildringer
af Utahs hemmelige Historie

af

John Ahmanson.

Ahmanson

Tredie Hefte.

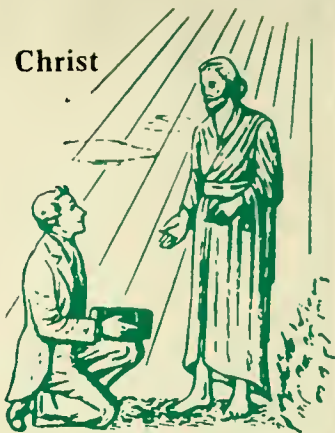
Omaha, Neb.

Trykt i „Den Danske Pioneer“s Trykkeri,
1876.

Church Archives

The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints

Vault/LA ~~P~~
M209
P M209 ~~A286vD~~
A286vDAN ~~1876~~
1876 #2
no. 2

of file
By Peter Carlston
Aug 19, 1943

Bog, er ligesom et Mesterstykke af sin, underfundig og spidsfindig Snildhed; ja vidner klart nok om, at Forfatteren er meget bedre kjendt med de „krogede“ end med de lige Stier. Harris Plan var fuldstændig tilintetgjort og Oversættelsen blev altsaa fortsat med Oliver Cowdry som Sekretær.

Men heller ikke Oliver Cowdry var aldeles fri for kjødelige Skrobheligheder; ogsaa han ønskede at se Profphetens „Guldplader“. Herren sendte ham derfor gennem Joseph Smith følgende Aabenbaring i April 1829: „Oliver Cowdry! sandelig, sandelig siger jeg Dig; saa vist som Herren lever, hvilken er din Gud og din Gjenløser, saa vist skal Du annamme Kundskab om hvad Du begjærer i Tro med et oprigtigt Hjerter; troende at Du skal annamme Kundskab om gamle indgraverede Optegnelser fra Oldtiden Lviol derfor ikke, thi det er Guds Gave*) og Du skal holde den i dine Hænder og gjøre vidunderlige Gjeringer og ingen Magt skal kunne tage den ud af dine Hænder, thi det er Guds Gjering. Og hvad Du vil bede mig kundgjøre Dig desformedelst, det vil jeg gjøre for Dig Spøg ikke med disse Ting, bed ikke om det, som ikke behøves. Bed, at Du maa kjende Guds Hemmeligheder og, at Du maa annamme Kundskab om, og oversætte alle disse hellige og ældgamle Optegnelser, som have været skjulte, og efter din Tro skal det gives Dig. Se, det er mig som haver talet dette og jeg er den Samme, som taledet med Dig fra Begyndelsen. . . . Amen! — (Pagtens Bog, 34te Stykke). Denne Aabenbaring skriver sig fra Joseph Smiths Gud, der „aldrig viger tilhøire eller tilvenstre og ikke vandrer paa krogede Stier“ og Oliver Cowdry kunde derfor trygt glædes i Haabet om sin kommende Visdom, men da det kom til Stykket kunde han ligesuldt ikke oversætte. „Urim“ og „Thummin“, „Guds Gave“ etc. kunde ingenting udrette ved Over-

*) Hermed menes formodentlig „Urim“ og „Thummin“.

sættelsen af Smiths „forbedrede Egyptisk“, trods Herrens Eder og Løfter.

Cowdry begyndte at føle en stærk Tvivl opslige i sit Hjerte og Stillingen blev igjen kritisk for Smith. Hans Fremtidsdrømme og Spekulationer var Tilintetgjørelsen nær. Men saa kom, som sædvanlig, Hjælpen i Skikkelse af en ny Aabenbaring fra Herren til Oliver Cowdry af følgende mærkværdige Indhold, som var dateret April 1829: „Se, jeg siger Dig, min Søn, at fordi Du ikke overjatte, — efter hvad Du begjærede af mig — og begyndte atter at skrive for min Tjener Joseph Smith jun., saa vil jeg, at Du skal vedblive indtil Du har fuldendt disse Optegnelser, som jeg har betroet ham, og se, da har jeg andre Optegnelser, som jeg vil give Dig Kraft til at hjælpe til at oversætte. Vær taalmodig, min Søn, thi det er Visdom for mig, og det er ikke fornødent, at Du oversætter for nærværende Tid. Se Arbejdet, som Du er kaldet til er at skrive for min Tjener Joseph; og se, det er fordi Du ikke vedblev, som Du havde begyndt, da Du gjorde Begyndelsen med at oversætte, at jeg har taget denne Gave fra Dig. Kun ikke min Søn, thi det er Visdom for mig, at jeg har handlet saaledes imod Dig. Se, Du har ikke forstaaet, Du troede, at jeg vilde give Dig det, naar Du ikke tænkte videre derpaa, end at adspørge mig, men se, jeg siger Dig, **Du maa udstudere det i Dit Sind;** (you must study it out in your mind), og da maa Du spørge mig om det er rigtigt, og, dersom det er rigtigt, vil jeg gjøre, at dit Hjerte brænder i Dig og derved skal Du vide, at det er rigtigt. Men dersom det ikke er rigtigt, da skal Du ingen saadan Følelse have, men din Tanke skal worde dunkel, saaledes, at Du skal glemme det, som er urigtigt. Derfor kan Du ikke skrive, hvad der er helligt, undtagen det bliver givet Dig fra mig. Men dersom Du havde vist dette, kunde Du have overfat, dog er det ikke fornødent, at Du oversætter nu. Se, det var fornødent, da Du begyndte, men Du frygtede, og Tiden er forbi, og det er ikke fornødent nu, thi ser Du ikke, at jeg har givet min Tjener Joseph tilstrækkelig Styrke, hvorved det bliver erstattet, og Ingen af

Eder, agter jeg skyldig!" (PagtensBog, 35te Stykke). At tilskrive en alvidende og uforanderlig Gud Oprindelsen til en saadan Aabenbaring er naturligtvis ligefrem Gudsbespottelse. Idag finder Herren det fornødent at engagere Oliver Cowdry, for at hjælpe sin Tjener Joseph med at oversætte og betroer ham „Gaver" og „Kræfter", som „ingen Magt skal kunne tage udaf hans Hænder"; men imorgen betænker han sig, og fortæller, at hans Hjælp er ikke fornøden. Idag siger Herren: „Sandelig, sandelig, saavist som jeg lever, saa vist skal Du annamme Kundskab om, hvad Du begjærer i Tro" etc., og imorgen beder han „sin Søn, Oliver", at være „taalmodig og ikke at knurre", fordi han tager sit Ord og sin Ed tilbage, thi „det er Visdom for mig, at handle saaledes imod Dig!" siger Herren. — Hvad vilde man vel sige om et strøbeligt Menneske, der handlede saaledes? Og dog skulde dette komme fra den alvidende Gud!

Oliver havde gjort Alt, hvad Herren havde befalet ham for at faa „Kundskab", han havde opfyldt sin Del af Kontrakten og Herren finder ingen Feil ved ham eller ved Joseph: „Jungen af Eder agter jeg skyldig". Men hvad var der da i Veien med „min Søn Oliver?" — Jo simpelthen det: **han har ikke forstaaet!** han har været ensfoldig nok til virkelig at tro paa Smiths „Guldplader med det forbedrede Egyptiske", som skulde oversættes „ved Guds Gave og Kraft", men det var ingenlunde paa den Maade Tingene skulde tages. Ord-bøger og Sprogkyndigheder kunde heller ikke hjælpe, thi ingen havde før hørt Tale om „forbedret Egyptisk". — Vanfølelighederne syntes for almindelig Forstand at være uovervindelige. Hvor forbanset og let om Hjertet maa Oliver derfor ikke være blevet, da Herren kommer og fortæller ham: „Se Du har ikke forstaaet . . . Se, jeg siger Dig, Du maa udstudere det i dit Sind!" — Her er Joseph Smith og Mormonismens hele Hemmelighed! Her er Mormonsbogens guddommelige Oprindelse og Fremkomst! Hvilken simpel og naturlig Maade er det ikke, at „udstudere" eller udspekulere en Ting i sit eget Sind. De hellige Skribenter maatte følge den HelligaandsJubskyddelser idet de skrev, men Joseph Smith

behøvede blot, at udstudere det i sit eget Sind lige som alle andre Eventyr- og Romanforfattere.

Derfor vi her have bevist, at Joseph Smith i dette Stykke var en Bedrager og Mormonsbogen et Bedrageri, saa kunde enhver videre Bemærkning angaaende Mormonismens Oprindelse vel være overflødig men for Fuldstændighedens Skyld tilføie vi endnu nogle nærmere Oplysninger om Smiths og de Mænds Karakter, der fremstod som hans første Vidner, saamt om Mormonsbogens virkelige Oprindelse.

Smiths Ungdom og Uvidenhed ere kun daarlige Argumenter at anføre mod ham, thi blandt Fortidens store, udvalgte Mænd findes ofte saadanne, .og Gud er vel almægtig nok til at udføre sine Hensigter, selv med dem, der ere ringe og uanselige blandt Menneskene. — Det er derimod ikke sandsynligt, at Gud fortrinsvis vilde udvælge et umoralisk og løgnagtigt Menneske som sit Redskab til Menneskenes Frelse. Mange edeligt bekræftede Vidnesbyrd angaaende Joseph Smiths moralske Karakter ere afgivne af hans Naboer og personlige Bekjendte, vi skulle anføre enkelte af dem her :

„Vi Undertegnede ere personlig bekjendte med Joseph Smith den Eldres Familie, — hos hvem den saakaldte Guldbibel havde sin Oprindelse, — og kunne bevidne, at de mandlige Medlemmer af Familien ikke alene ere dygtige og uvirksomme, men, at de ligeledes ere henfaldne til Drik og at deres Ord ikke ere til at stole paa. Vi ere hjertelig glade ved at undvære deres Selskab“.

Manchester, Ontario Co., N. Y.,

Den 3die Nov. 1833.

[Her følger elleve Underskrifter].

„Vi Undertegnede have kjendt Familien Smith i flere Aar endnu medens de boede i Nærheden af dette Sted og vi kunne bevidne, at vi anse dem for at mangle en saadan moralsk Karakter, som kunde berettige dem til nogen Tillid i hvilket som helst Samsfund. De ere i Særdeleshed berygtede for deres Uværbarelses Projekter og

anvende en stor Del af deres Tid til at grave efter Skatte som de paaftaa ere skjulte i Jorden. Den ældre Smith og hans Søn Joseph ansaaes i Særdeleshed for at mangle moralsk Karakter og være henfaldne til Laster".

....., d. 4de Dec. 1873.

[Dette er underskrevet af 71 hæderligt ansjete Borgere].

En vis Willard Chase vidner: „Fra den Tid, jeg blev bekendt med Joseph Smith, jun, har jeg anset ham for at være en Mand, paa hvis Ord man ikke kunde stole. Siden Familien blev Mormoner har dens Opførsel været mere vanærende end før den Tid. Skjøndt den forlod denne Del af Landet uden at betale sin Gjæld, saa foretrak Kreditorerne dog dette, fremfor at holde dem tilbage her".

Henry Harris gjør Ed paa at „Joseph Smiths Sanddrubhed og Paalidelighed (truth and veracity) var saaledes, at han ikke vil tro ham under Ed". — „Jeg var engang i Retten paa en Jury som forkastede hans Vidnesbyrd, da de ikke kunde antage det for sandt".

Levi Lewis siger: „Jeg ved, at Joseph Smith er en Løgner. Tre Gange har jeg set ham beruset, medens han var isærd med at oversætte Mormons Bog. Jeg har hørt ham sige, at Utugt er ingen Forbrydelse".

Barton Stafford bevidner for Dommer Baldwin: „Joseph Smith den Ældre, var berygtet for sit Drikkeri og den største Del af Familien fulgte hans Exempel, især var Joseph Smith den Yngre, Propheten, meget forfalden. Jeg saa ham en Gang beruset paa min Faders Mark og i denne Tilstand talte han om sin Religion".

Ikke mindre end 70 edfæstede Vidnesbyrd om Familien Smiths umoraliske Karakter udtale sig i samme Retning. Hvad Bægt man end vil tillægge dem, saa staaer det fast, at de aldrig ere blevene gjendrevne. — Smith med Familie forlod Egnen under Paaskud af Forsølgelse etc. for sin Troes Skyld. Joseph Smith tilstaaer tværtimod selv i sin Autobiographi, at han „faldt i mange daarlige Bilsfarelser og udviste Ungdommens Svag-

heder og Fordærvelser" etc. Med Hensyn til Smiths modsigende Fortællinger angaaende Guldpladerne, ville vi ligeledes anføre enkelte Vidnesbyrd.

Peter Jagersold, en af Smiths fortroligste Venner siger: "Smith fortalte mig, at den hele Historie kun var et opdigtet Eventyr (a hoax), at han ikke havde en saadan Bog og troede heller ikke, at den eksisterede; men — sagde han — da jeg nu har faaet disse fordømte Tosser ind paa det, (as I have got the damned fools fixed), skal jeg fortsætte Legen".

Willard Chase vidner: "... Smith kom til mig, før at faa en Kasse lavet til at lægge sin Guldbibel i, og lovede mig en Del af Bogen i Betaling. Han sagde, at det var ham ikke tilladt at vise Bogen den, førend om to Uar".

Isaac Hale, Smiths Svigerfader fortæller: "Jeg spurgte Smith om, hvem det først vilde blive tilladt at se Pladebogen, og han svarede, at det vilde blive et lille Barn".

"Smith fortalte mig", — siger Rev. N. Lewis — "at det var blevet ham befalet at vise Pladerne til hele Verden. Til en bestemt Tid, om henved 18 Maanedes, saa skulde jeg ogsaa faa dem at se, men da Tiden kom, sagde han, at han var bleven bedraget".

"Smith fortalte mig", — siger Henry Harris — "at han ikke kunde faa Pladerne førend han blev gift og at Ingen med Undtagelse af ham selv og hans Kone maatte see dem".

"Smith fortalte mig" — bevidner Levi Lewis — "at Gud havde narret ham, og dette var Marsagen til, at han ikke fremviste Pladerne!"

"Jeg hørte Smith sige", — fortæller Sophie Lewis — "at Pladebogen ikke kunde blive aabnet af andre Personer end hans egen Førstefødte, hvilken skulde blive et Drengbarn". Sophie Lewis var hændelsesvis tilstede ved dettes Fødsel og siger, at "Barnet var dødsfød og meget vanskabt".

Alle disse beedigede Vidnesbyrd ere afgivne af saavidt man kan skjønne hæderlige og uinteresserede Personer. Propheten kunde ikke modbevise dem og forlod dem

Del af Landet, hvor han hverken kunde vente at finde Profelyter eller Tiltro. Men for at bevise Sandheden af hans krogede og selvmodsigende Aabenbaringer skaffede han sig et Vidnesbyrd fra elleve Personer, hvilke findes trykt i enhver Udgave af Mormons Bog, disse maa vi nu tage under Behandling.

I Marts 1829 modtog Smith en Aabenbaring — se Pagtens Bog, 32te Stykke — hvori Herren siger til Martin Harris: „Jeg vil give Magt til disse tre Vidner, at de maa se og beskue disse Ting (Pladerne, Urin, Thummim etc.), som de ere; og til ingen anden vil jeg give denne Magt til at modtage dette samme Vidnesbyrd i denne Slægt!.... I Juni Maaned modtager han en anden Aabenbaring (Pagtens Bog, 40de Stykke). „..... given til Oliver Cowdry, David Whitmer, Martin Harris, som ere de tre udvalgte Vidner“, hvori det hedder: „Se jeg siger Eder, at I maa forlade Eder paa mit Ord, og hvis I det gjøre af Eders ganske Hjerte, skulle I faa Tavlerne at se, ligeledes Brystspændet, Labans Sværd og Urin og Thummim..... og I skulle Alle vidne, at I have set dem ligesom min Tjener Joseph har set dem..... Derfor have I annammet den samme Kraft, den samme Gave og den samme Tro, som han.....“

Dette mærkværdige Vidnesbyrd lyder saaledes i sin Helhed:

„Det være bitterligt for alle Nationer, Slægter, Tungemaal og Folk, til hvem dette Værk skal komme, at vi formedelst Gud Faders og vor Herre Jesu Kristi Naade have set Pladerne, som indeholde denne Beretning, hvilken er en Beretning om Nephi Folk og saa om deres Bødre Lamenerne samt om Jareds Folk, der kom fra Taarnet (Babel), om hvilke der har været talet. Vi vide ogsaa, at de, ere oversatte formedelst Guds Naade og Kraft, for hans Røst har aabenbaret det for os. Derfor vide vi med Visshed, at Værket er Sandhed. Vi bevidne ogsaa, at vi have set Graveringerne, som ere paa Pladerne, og de bleve os viste ved Guds og ikke ved Menneskers Kraft. Vi erklære med betænksumme Ord, at en Guds Engel kom ned fra Himlen og bragte og lag-

de for vore Dine, at vi saa Pladerne og Indgraveringerne derpaa. Vi vide, at det er ved Gud Faders og vor Herres Jesu Kristi Naade, at vi saa og bære Vidne om, at disse Ting ere sande, og det er forunderligt for vore Dine; ikke desmindre befalede Herrens Røst os, at vi skulde bære Vidnesbyrd derom; og for at være lydige mod Guds Befaling, bære vi Vidnesbyrd om disse Ting og vi vide, at om vi ere trosfaste i Kristo, da ville vore Klæder blive fri for alle Menneskers Blod, og vi fundne pletfri for Kristi Domstol og skulle leve med ham evindeligt i Himlen. Og Være være Faderen, Sønnen og den Helligaand, som ere en Gud, Amen!

Oliver Cowdry, David Whittmer, Martin Harris."

I de to Aabenbaringer af Marts 1829, som foran ere anførte, siger Herren, at disse tre Vidner skulle se Brystspændet, Labans Sværd, Urim og Thummim tilligemed Guldbladerne. De saa dengang Befaling til at "bære Vidnesbyrd" derom, og vi finde ikke et eneste Ord angaaende disse Ting i det anførte Vidnesbyrd. "I skulle alle vidne, at I have set dem ligesom min Tjener Joseph har set dem," hedder det, men da de ikke vidne om disse Ting, er det rimeligt at antage, at de heller ikke have set dem. Endvidere: "... I have set dem, ligesom min Tjener Joseph har set dem," folgelig har Joseph Smith heller ikke set dem. Det er ogsaa nogle uforstaaelige Udtryk, der bruges i Vidnesbyrdet: Engelen kommer ned fra Himlen for at vise dem Pladerne for deres Dine, "og dette saa forunderlig ud for deres Dine", men alligevel befalede Herrens Engel dem at bære Vidne derom; og "for at være lydige mod Herrens Befaling er det, at vi bære Vidnesbyrd om disse Ting;" dersom disse tre Sandhedsvidner (?) havde set, hvad de fortælle, vilde de utvivlsomt frivilligt have fortalt det til Høie og Lave som et stort Mirakel, men kun forat være lydige og "efterkomme Herrens Befaling", fortælle de det eller rettere underskrive de det af Joseph Smith forfattede Vidnesbyrd.

Der er en anden mærkelig Omstændighed ved Aabenbaringen til Martin Harris i Maret 1829. Herren

erklærer nemlig dengang: „Jeg vil give disse tre Vidner Magt til at se disse Ting, og til ingen Anden vil jeg give denne Magt til at modtage dette Vidnesbyrd i denne Generation.“ Og dog vil Joseph Smith forlange, at man skal tro følgende Vidnesbyrd, som han gav 1 Aar senere, i 1830, og som findes anført i Mormons Bog:

Otte Mænds Vidnesbyrd.

„Det være vitterligt for alle Nationer, Slægter, Tungemaal og Folk, til hvem dette Bærk maatte komme, at Joseph Smith den Yngre, Oversætter af dette Bærk har vist os Pladerne, hvorom der har været Tale, hvilke havde Udseende af Guld. Ogsaa mange af de Blade, som nævnte Smith haver overjagt, have vi haft i vore Hænder, og ligeledes saa vi Indgravingerne derpaa, hvilke se ud som gammelt Arbejde af en besynderlig Art. Og dette bære vi Vidne om med betænksumme Ord, at nævnte Smith har vist os, for vi have set og følt og ved med Sikkerhed, at nævnte Smith har Pladerne, hvorom vi have talt. Og vi give vore Navne til Verden om det som vi have set, og vi lye ikke; Gud, han skal være Vidne dertil.

Christian Whittmer, Jakob Whittmer, Peter Whittmer, jun., John Whittmer, Hiram Page, Joseph Smith, sen., Hyrum Smith, Samuel Smith*.)“

Dette Vidnesbyrd staaer i direkte Modsigelse til Herrens Aabenbaring i Marts 1829, som erklærer, at kun 3 Vidner skulde se og vidne om disse Ting i denne Slægt. Det var maaske derfor, at Smith selv tog sig den Myn- dighed at vise Pladerne til de Otte, medens en Engel maatte komme ned fra Himlen, for at de Tre kunde bli- ve Vidner. De saa og vidnede kun formedelst „Tro“ og „Herrens Befaling“. De Otte se, føle og bære Vidne m o d Herrens Befaling. I juridisk Henseende ere beg- ge Vidnesbyrdene fuldkommen betydningsløse, thi de ere

*) Mtsaa: 4 Whitmers, 1 Page, som var beslægtet med Oli- ver Cowdry, og 3 Smiths, Profetens Fader og hans 2 Brødre. Vidnesbyrdets Paalidelighed forstyrres betydeligt, ved at Vid- nerne individuelt staa hinanden staa nær.

ikke bekræftede med Ed for nogen lovlig Domstol, og der findes hverken Datum eller Sted for deres Tilblivelse. Stilen i begge Dokumenter viser, at Joseph Smith har forfattet dem, og deres indbyrdesllovenensstemmelse viser tydeligt nok Bedrageriets Jammerlighed. Bortset herfra synes Vidnernes Karakter hellerikke at yde synderlig Garanti for Vidnesbyrdenes Paalidelighed. I en Aabenbaring, som Smith fandt sig foranlediget til at meddele Harris i 1830, hedder det blandt andet: „Dg atter befaler jeg dig, at Du skal give rigelig af din Eindom til Trykningen af Mormons Bog. Dg betal den Gjæld, Du har indgaaet til Bogtrykkerne (Pagtens Bog, 84de Stykke). . . . Dg atter befaler jeg dig: Du skal ikke begjære din Næstes Hustru eller tragte efter din Næstes Liv. — I 1837 bemærker Profeten i sit Organ „Elders Journal“, angaaende Martin Harris: „Der findes Negere med hvid saavelsom med sort Hud — Bed stemoder Parish og andre, der tjente som Lakaier — jaa danne som Martin Harris! Men de ere saa dybt under min Foragt, at det vilde være et altfor stort Offer for en Gentleman at tage Notits af dem“. Dette maatte være drøit for den stakkels Harris, da Smith dengang havde ruineret ham aldeles. Det gaaer ikke stort bedre med Oliver Cowdry og David Whittmer. Den 6te April 1838 bleve de begge udelukkede af Mormontirken, og i den Anklage, der var reist imod dem af Sidney Rigdon, beskyldes de for „at staa i Ledtog med en Bande Falskue-re, Tyve, Løgnere og Banditter af den sorteste Farve for at bedrage og røve fra de Hellige.“ I Kirkens Organ, *Times and Seasons*, siger Joseph Smith, at disse To vare „flittige til at opvække Strid og Oprør blandt Brødrene i Missouri i 1830“, og spørger, „er ikke deres Samvittighed, som den var brændemærket med et gloende Jern — ere de ikke Mordere i deres Hjerte?“ I Sidney Rigdons Anklage, fremlagt ved Konferensen i Independence, Missouri, hedder det ogsaa: „De søgte at ødelægge Joseph Smiths Nygte ved falskelig at insinuere, at han bedrev Utugt.“ Hyrum Smith, Josephs Broder, beskylder sluttelig Oliver Cowdry for at gaa ind i hans (Hyrum's) Hus, medens han var i Fængsel, og „bortføre

en Del Gjenstande og tvinge min gamle Fader, ved at true ham med Pøbelangreb, til at give ham Skjøde paa 100 Akres Land, som Betaling for et Gjældsbevis paa 160 Dollars, hvilket han sagde, jeg havde udstedt, men som var et Falskneri."

Angaaende de andre otte Vidner, da skulle vi blot bemærke, at de for længe siden have forladt Mormonismen. Smiths Medvidere eller, som de maaske ogsaa nok kunne kaldes, Medskyldige bleve saaledes mærkeligt nok de første som i Ord og Gjerning viste, at de hverken havde Tro til eller Overbevisning om de Ting, de selv havde bekræftet; de første til at forkaste deres eget Vidnesbyrd.

Ved Hjælp af disse Kjendsgjerninger, som ligge aabnbare for Enhver, der søger dem, vil Læseren forhaabentlig selv være istand til at bedømme, om Mormons Bog er af „guddommelig Oprindelse" eller ei. Vi skulle kun gjentage Dison Pratts Udtalelse: „Mormons Bog er af den Bestaaenhed, at hvis den er sand, saa kan ingen blive frelst, som forkaster den, og er den falsk, saa kan ingen blive frelst, som annammer den!"

Hvorfra har da Mormons Bog sin virkelige Oprindelse? Joseph Smith var paa den Tid baade for ung og for uvidende til at være dens oprindelige Forfatter. Man nodes næsten til at tro, at han virkelig har været i Besiddelse af nogle Plader og andre Materialer, der ligge til Grund for dens Fremkomst, lige saa vel som til de mange Krøniker, han forstod at binde „Vidnerne" paa Urmet. Det er sandsynligt, at den Afskrift, som Joseph Smith gav Martin Harris og som han bragte til Professor Anton i New York 1830, maa have været copieret af Smith efter nogle Tavlegraveringer; men dette beviser ingenlunde, at Smith modtog disse Plader paa den af ham fortalte Maade, og langt mindre, at han oversatte dem formedelst „Guds Gave og Kraft" eller et Par Stenbriller, som han kaldte „Urin og Thummim". Martin Harris fortæller, at den lærde Professor først erkjendte Smiths Afskrift for at være ægte, — erklærede, at Skrifteguene vare ægyptiske, chaldæiske og assyriske -- og gav et skriftlig Bevis der-

paa, men saa snart han hørte Fortællingen om Pladernes Fremkomst, tog han Bevistet tilbage og rev det istykker.

Mormonerne drog sig meget snildt denne Sammenkomst mellem Harris og Professorerne til Indtægt idet de paastode, at dette var Opfyldelsen af en Propheti i Esajas 29, 11; derfor publicerede Professor Anton nogle Aar senere en Forklaring desangaaende: „Skriftegnene“ — siger han — „vare arrangerede i perpendikulære Rader i Lighed med den kinesiske Skrivemaade og udgjorde den besynderligste Sammenblanding, jeg nogensinde har set. Græsk, Hebræisk og alle Slags Bogstaver, som enten forsætlig, eller paa Grund af Ulyndighed, vare mere eller mindre forvendte, blandede med forskjellige Efterligninger af Halvmaaner, Stjerner og andre Naturgjenstande; det hele endte med en simpel Efterligning af den mexikanske Zodiac“.

Professor Masinesque beskriver (i Atlantic Journal, 1832) nogle Hieroglypher fra Otolum i Mexico, som ligeledes vare skrevne „ovenfra nedad ligesom Kinesisk“. Dette er idetmindste et Vink, og Joseph Smith er ikke den eneste, som i Staten New York har fundet indgravede Plader fra Oldtiden, hvilket følgende Dokument udviser:

„Den 16de April 1843 begyndte en respektabel Kjobmand ved Navn Robert Willey at grave i en Høitæt ved dette Sted. Da han havde naaet en Dybde af 10 Fod kom han til Sten. Den 24de gik han sammen med nogle andre Borgere ud til Høien og efter at have gjort en tilstrækkelig Nabning fandt vi en Mængde Sten, der saa ud, som om de havde været brændte ved meget stærk Hede. Da fuldt to Fod af denne Slags Sten vare bortryddede, fandt vi Aske og Kul tilligemed Menneskeben, som ogsaa saa ud til at være brændte. Nær ved dette Sted (the Eciphalon) fandtes en Pakke af 6 Messingplader der i Form lignede en Kirseklokke, mindre foroven end forneden, og havde et Hul i den mindre Ende med en Ring, der holdt Pladerne tilsammen. Ringen og Spænderne lignede Jern og vare meget rustede. Pladerne lignede ved første Øiekast Kobber og saa ud til at være fyldte med Skriftegn. Selskabet endes om,

at jeg skulde rense Pladerne og følgelig tog jeg dem hjem til mit Hus og vadskede dem med en ulden Klud i Sæbevand. Men da dette ikke var tilstrækkeligt, benyttede jeg en Opløsning af Svovlsyre, hvilket gjorde dem fuldkommen rene. Det viste sig da, at de vare aldeles overskrevne med Tegne, som ingen hidtil havde været i Stand til at læse. De fandtes omtrent 12 Fod nede i Høien af mig og Borgere fra Kinderhook.

W. F. Harris, M. D.

Følgende Dokumenter publiceredes samtidig:

„Vi Undertegnede, Borgere i Kinderhook, erklære: at medens vi den 23de April 1843 vare beskæftigede med at udgrave en stor Høi her i Nærheden, fandt Hr. N. Whilley 6 klokkeformede Messingplader, som vare bedækkede med en Slags gamle Skrifttegn. Pladerne vare meget stærk anløbne af Rust, og Ringen og Spærderne smuldrede istykker, naar man rørte ved dem.

Robert Whiley.

George Dickenson.

W. Langnecker. G. W. Ward. J. N. Sharp.

Jra G. Curtis.

Fayette Grubb.

W. Harris.

W. Fugate.

Hieroglyferne paa disse Plader lignede de af Professor Anton og Rafinesque omtalte og vare skrevne som kinesisk i Rader fraoven og nedad. Forskjellen er kun den, at Wiley fandt sine Plader medens han gravede efter Vand og Joseph Smith fandt sine, da han gravede efter Skatte; som formodedes at være nedgravede af en bergtget Søroverkaptain Kidd i den vestlige Del af Staten New York.

Angaaende „Urim og Thunnims“ Oprindelse da afgiver Willard Chase en beediget Forklaring til Dommer King i Wayne County, N. Y., detom saalydende: „I 1822 gravede han og Joseph Smith, (som dengang var 17 Aar gammel) en Brønd, og han fandt da en besynderlig Sten omtrent 20 Fod fra Overfladen. „Joseph Smith lagde den i sin Hat, og paaistod at han kunde se i Stenen, naar han holdt Hatten for Ansigtet“. Den

følgende Dag laante Smith Stenen, som Chase var noget uvillig til at give fra sig, og kort efter begyndte Smith at fortælle om mange forunderlige Ting, som han kunde se i Stenen. Chase forlangte og fik Stenen tilbage. I 1825 laante Smith igjen Stenen under det Paastud, at han ønskede den af en meget vigtig Grund, og lovede strax at returnere den. I Efteraaret 1826 sendte Chase Bud efter Stenen, men Smith nægtede at tilbagelevere den. — "Smith fortalte mig, at han havde fundet sin gyldne Bibel og sagde „om din Sten ikke havde været, saa kunde jeg ikke have modtaget Bogen". Han bad mig da om at lave ham en Kasse til at lægge Bogen i, men dette nægtede jeg at gjøre". 1830 forlangte Chase atter Stenen tilbage af Hiram Smith, Prophetens Broder, i Dørværelse af Martin Harris. „Hiram sagde, at jeg kunde ikke faa den, fordi Joseph brugte den til at oversætte sin ny Bibel ved. Da jeg sagde, at det var min Sten, og at jeg maatte have den, blev Martin Harris rasende, kaldte mig en Løgner og greb mig i Kraven. Hiram tog ogsaa Del i Striden, viste mig sine knyttede Næver og behandlede mig paa en meget uforskammet Maade". Chase fik aldrig Stenen tilbage.

Denne Vidnesbyrd bestrykes af en beediget Forklaring, som Isaac Hale, Smiths Svigerfader, afgiver: „Jeg blev først kjendt med Joseph Smith i November 1825. Han var da i Tjeneste hos nogle Mænd, som man kaldte Skattegravere og hans Bestilling var det at se — eller indbilde at han kunde se — Mineralier og skjulte Skatte, ved Hjælp af en Sten, som han lagde i sin Hat og holdt for sit Ansigt. Paa samme Maade paastod han, at kunne læse og oversætte Pladerne, med Stenen i Hatten og Hatten for Ansigtet, medens Pladerne vare gjemte underneden".

Isaac Hales Vidnesbyrd har særlig Vægt, fordi en Del af „Oversættelsen" skete i hans Hus, indtil Hale blev træt af Bedrageriet og viste Oversætteren Døren.

Joseph har saaledes efter al Rimelighed været i Besiddelse af visse naturlige Gjenstande, der have tjent

ham som et Slags Skalkestjul under Udsjælsen af Be-
drageriet, og hvad hans Vidner angaaer, den plumpeste
Bandit kan jo i Reglen let forskaffe sig Staldbrodre,
hvorfor skulde saa ikke et i saa mange Retninger begavet
Menneske som Joseph Smith kunne forskaffe sig Til-
hængere og Medstyldige.

Det er indlysende af Indholdet i Mormons Bog,
at Joseph Smith, dengang han paabegyndte den, ikke
har havt den ringeste Ide om at den skulde blive Grund-
lag for en ny Lære eller Grundvold for en ny Religion,
thi den indeholder ikke et eneste nyt Princip eller ny
Aabenbaring, paa de kristelige Dogmers Omraade. —
Mormons Bog, med Hensyn til dens Indhold, bestaaer
af historiske og religiøse Fortællinger.

Dens historiske Del, omfatter en Tidsperiode, der
begynder kort efter Udelæggelsen af „Babels Taarn“,
og ender omtrent 500 Aar e. Ch.; det Hele fremstiller
temmelig omstændeligt Amerikas Befolkning og første
Historie. „Jared med sin Familie“ var den første som
udvandrede til Amerika kort efter „Babelsforvirringen“,
men hans Efterkommere bleve aldeles tilintetgjorte af
Lehi Slægt, som ankom fra Jerusalem omtr. 600 Aar
før Kristus. — Af Lehiterne, som hørte til Manassa
Stamme, gik alle Retfærdige til Grunde omtrent 400
Aar efter Kristus, medens de Ugudeliges Slægt endnu
er ilive nemlig de nulevende amerikanske Indianere. —
Tilfjeldt er der nogle Jøder, det saakaldte „Zarahemlas
Folk“, som elleve Aar efter Lehis Familie udvandrede
fra Jerusalem til Amerika; men Storsledelen af dem
gik til Grunde ved Krige og Pesten forenede sig med
Lehi Efterkommere. Historien om disse forskellige
Folkeslags Krige og Vandringer etc. blev altid nedskre-
vet af deres Profheter paa Guld- eller Messingplader,
hvilke de opbevarede og overleverede fra Slægt til Slægt.
384 Aar efter Kristus faldt disse Plader i Hænderne
paa en af Lehis Efterkommere ved Navn „Mormon“,
hvilken igjen overleverede en Afskrift af den hele Sam-
ling, til sin Søn, „Moroni“. Moroni føiede dertil Hi-
storien om „Jareds Folk“ og lagde alle Pladerne i
en Kasse, hvilken han nedgravede i en Høi i Staten

New York 400 Aar efter Chr. I denne Kasse skulle altsaa Pladerne have ligget indtil de bleve overgivne til Joseph Smith den 22de September 1827.

Hele det religiøse Indhold i Mormons Bog, er udbraget af Bibelen. Der findes ikke alene dels de samme Dogmer som i Bibelen, men Ord, ligelydende Sætninger, ja endog hele Kapitler, som f. Ex. 6 af Profeten Esaias, et Kapitel af Malachias, tre af Mathæi Evangelium og et Kapitel af Pauli første Brev til Corinthierne. John Hyde, i sin fortrinlige „History of Mormonism“ siger: „Fra Side 2 til 428, der foregiver at omhandle Begivenheder, som foregaa 600 Aar før Christi Fødsel, har jeg talt ikke mindre end 298 Citater af det ny Testamente bestaaende af Paragrapher og Sætninger“. Disse bibelske Citater findes indstukne hist og her mellem den historiske Del af Mormons Bog og er anført ordret og fuldkonunen ligelydende med Originalen i den engelske Bibel. Men desuagtet have Mormonerne til alle Tider befattet sig med at angribe Bibelen, som aldeles upaalidelig, paa Grund af de mange Forfalskninger, den har lidt ved at være i Hænderne paa uinspirerede og uærlige Overtætttere“.

I religiøs Forstand har Mormons Bog jaaledes ikke den ringeste Betydning, og i æsthetisk Henseende befindes den at være saa fuld af Selvmodsigelser og Absurditeter, som et elendigt Vanføster, der vilde vanære enhver anden Forfatter, end en uvidende Dreng, som Joseph Smith; det er ligesom latterligt at antage en alvis Gud som Ophav til et slikt Måtværk.

Det oprindelige Motiv til Joseph Smiths Fortælling om Guldpladerne og Mormons Bog bliver indlysende ved følgende Vidnesbyrd som den 28de Nov. 1833 blev aflagt af Martin Harris Søster, Abigail Harris: „Jeg besøgte Martin Harris i Begyndelsen af Vinteren 1828 og kom paa samme Tid i Selstøb med Joseph Smith den Ældre og hans Hustru. Affæren angaaende den saakaldte Guld-Bibel udgjorde Hovedemnet for Samtalen. Jeg gav særdeles Agt derpaa fordi jeg ønskede at kjende hele Sandheden angaaende den omhandlede Gjenstande. De fortalte mig, at Rygtet

om Joseph Smiths Fund af Guldpladerne var sandt, og at han nu var i Harmony, Penn. for at oversætte dem. Den gamle Dame sagde endvidere, at naar Bogen var overfjet, vilde Pladzerne blive fremviste for Offentligheden. Entreen vilde blive sat til 25 Cents. Hun beregnede at dette vilde indbringe en uhyre Sum Penge om Maret og at Bogen vilde kunne sælges til hoi Pris, eftersom det var noget aldeles Nyt. De havde saaet Befaling til at laane saa mange Penge som muligt for at bestride deres nuværende Udgifter, og siden betale disse Laan tilbage med Guld. Hvad der blev tilbage skulde opbevares til Familiens og Børnenes Fordel. Den gamle Dame forte mig ind i et andet Værelse og sagde, efter at hun havde lukket Døren: „Kan De laane mig \$4—5, indtil vi blive færdige med denne Affære? Manden siger, at De skal modtage det firedobbelte igjen!“ — Jeg svarede, at „naar jeg gav saa ventede jeg Tjening igjen og med Hensyn til Penge, da havde jeg ingen at laane ud. To Maaneder efter var Martin Harris og hans Kone Lucy i mit Hus. I vor Samtale angaaende Mormonerne udtrykte Madam Harris det Onske, at hendes Mand vilde forlade dem, da hun ansaa det Hele for Bedrageri. Hertil horte jeg Mr. Harris svare: „Lad være, at det er Løgn, hvis Du blot vil lade mig i Fred, saa skal jeg tjene Penge ved det!“ — Jeg baade horte og saa, hvad jeg her har meddeelt, og det er endnu levende i min Erindring. Jeg taler Sandhed og lyver ikke, hvortil Gud er mit Vidne“.

Det var altsaa en Pengespekulation baade fra Joseph Smiths og Martin Harris Side. Martins egen Kone, Lucy, aflagde følgende Vidnesbyrd: „Jeg overlader det til Verden at bedømme om Mormonernes Religion er sand eller falsk, men dens Indflydelse paa Martin Harris har været saaledes, at han er bleven mere opfarende og ondskabsfuld mod mig. Hele hans Hensigt var at tjene Penge derved. En Dag, da vi vare i Besøg hos Peter Harris (Abigail Harris Mand) bad jeg ham om at opgive sit Forhold til Familien Smith, da deres Religion var grundfalsk. Hertil svarede han:

„.... Hvis Du blot vil lade mig i Fred, saa skal jeg tjene Penge ved det!....“ Det er forgiæves, at Mormonerne nægte disse Kjendsgjerninger, da de ere vel bekendte af hans forrige Naboer“. — At Prophetens Forældre ikke vare uvidende om, eller uinteresserede i Spekulationen, beviser følgende Vidnesbyrd af en vis Joseph Capron: „.... Joseph Smith den Yngre paa- stod tilsidst at have fundet sine Plader. Dettz Foretæ- gende troede han vilde hjælpe Familien ud af sin Penge- forlegenhed. Hans Fader fortalte mig, at, naar Bo- gen var trykt, vilde de, ved den Fordel, Salget skulde indbringe, blive istand til at bringe Skattegraveriet til et heldigt Resultat. Af vor Samtale dengang havde jeg ingen Ide om, at Bogens Indhold var af religiøs Karakter, eller at den stod i Forbindelse med Nabenba- ringen. Han kaldte den en Spekulation og sagde: „Naar den er færdig, da vil min Familie indtage en høi- ere Stilling end Samfundets Flertal!“

Den religiøse Part af Mormons Bog er som paa- vist taget ordret ud af Bibelen; for at tilintetgjøre den mindste Tanke om Nabenbarring, ere vi heldigvis ogsaa istand til at paavise, hvorfra dens historiske Indhold skrives sig.

John Spaulding, en Broder til Salomon Spaul- ding fra Crawford, Pennsylvania, aflægger følgende Vidnesbyrd:

„Salomon Spaulding blev født i Ashford, Connec- ticut, 1751. I sine yngre Aar havde han Lyst til literæ- re Studier. Efter at have forladt Skolen studerede han ved Plainfield Akademi og udviste der saa stor Duellig- hed, at han overgik de fleste af sine Medstuderende. — Eiden studerede han ved Dartmouth Collegium i den Hensigt at tage Examen som Præst, tog A. M. Graden og blev ordineret. Efter 3 eller 4 Aars Virksomhed som Præst, flyttede han til Cherry Valley, New York og be- gyndte en Kjøbmandsforretning i Kompagni med sin Broder Josiah. Da jeg tre Aar senere besøgte ham, fandt jeg, at han var gaaet fallit og havde en betydelig Gjæld. Han fortalte mig, at han havde skrevet en Bog, som han havde i Sinde at lade trykke for med de Penge,

han fik ind ved dens Salg at betale en Del af sin Gjæld. Han læste flere Stykker af Bogen for mig, dens Titel var „Det fundne Manuscript“. Det var en historisk Roman — om Amerikas første Beboere — hvori han førte Bevis for, at Amerikas Indianere nedstamme fra Jøderne eller de tabte Israels Stammer. Den gav en noiagtig Beskrivelse af deres Rejse fra Jerusalem baade tilføes og tillands indtil de ankom til Amerika under Anførsel af 'Nephi' og 'Lehi'. Eiden havde de Splid og Trætte og adskiltes i to Nationer; den ene kaldte han 'Nephiter' og den anden 'Lamaniter'. Grusomme og blodige Krige paafulgte med stort Mandefald paa begge Sider. De begravede deres Døde i store Hoie hvilket er Ursagen til de mange Kampehoie her i Landet. — Deres Kunster og Videnskaber vare ogsaa fremhævede, for derved at vise Oprindelsen til de mange mærkværdige Oldjager, som findes i Nord- og Sydamerika. Jeg har nylig læst Mormons Bog og blev meget overrasket ved deri at see næsten den samme historiske Fortælling med Navne etc., som fandtes i min Broders Manuscript. Jeg husker meget godt, at han skrev i den gamle Stil og begyndte saa godt som enhver Sætning med: „„Dg det begav sig““ eller „„Nu begav det sig““ ligesom det er Tilfælde i Mormons Bog. Efter min Tro og Overbevisning er Mormons Bog den samme, som min Broder skrev med Undtagelse af dens religiøse Indhold, men jeg kan ikke sige, paa hvilken Maade den er kommet i Joseph Smiths Hænder“.

Martha Spaulding, John Spauldings Hustru, bevidner:

„Jeg kjendte Salomon Spaulding personlig for henved 20 Aar siden og var i hans Hus kort førend han forlod Conncoat. Han var dengang i Færd med at skrive en historisk Novelle om Amerikas første Beboere, der bleve fremstillede som et oplyst og krigerisk Folk. I flere Aar havde han paastaet, at Amerikas Urindvaanere nedstammede fra nogle af de tabte Israels Stammer og denne Ide fremsatte han i den omtalte Bog. Den lange Tid som er hengaaet siden jeg læste Bogen, gjør, at jeg kun erindrer saa af de vigtigste Begivenheder i

hans Skrift; men Navnene 'Nephi' og 'Lehi' staa endnu levende i min Sukommelse, da de vare de ledende Helte i hans Fortælling. De vare Hovedmændene for et Selskab, som først kom fra Jerusalem. Han gav en nøiagtig Beskrivelse om deres Rejse fra Jerusalem baade over Vand og Land indtil de naaede Amerika. Saa opkom der Stridigheder blandt deres Høvdinger, og dette bevirkede, at de nedsatte sig i forskjellige Lande, det ene blev kaldt 'Lamaniternes' det andet 'Nephiternes'. Der opstod frygtelige Krige imellem dem, som ikke sjældent bedækkede Jorden med Slagne, og det, at disse bleve begravne i store Høie, er Oprindelsen til de mange Ræmpenhøie her i Landet. Jeg har læst Mormons Bog og denne har levende gjenkaldt Salomon Spauldings Skrift for min Erindring. Jeg har ikke den mindste Tvivl om, at den historiske Del af Bogen er det samme, jeg læste og hørte oplæses for over tyve Aar siden. Den gamle Stil og Udtrykkene: „„Og det begav sig““ etc. er det Samme!“

Henry Lake, Salomon Spauldings forhenværende Kompagnon, giver i September 1833 Vidnesbyrd i samme Retning, som følger:

„Jeg forlod Staten New York 1820“ — siger han — „og ankom til denne Plads (Conncout, Njhtabula Co., Ohio), den næstfølgende 1ste Januar. Kort efter min Ankomst gik jeg i Kompagni med Salomon Spaulding i den Hensigt at fuldføre et Støberi, som han havde paabegyndt et eller to Aar tidligere. Han oplæste meget ofte for mig Dele af et Manuskript som han var ifærd med at skrive. Han kaldte det, „Det fundne Manuskript“ og fremstillede det at være fundet i Conncout. Jeg anvendte mange Timer til at høre paa hans Skrifter og blev meget fortrolig med deres Indhold. Han ønskede, jeg skulde hjælpe ham med at faa sit Produkt trykt, og antog, at et Bærf af denne Slags vilde faa en hurtig Omsætning. Det var min Hensigt at hjælpe ham, men da Støberiet ikke svarede til vore Forventninger, gik vor Forretning istykker, og siden vilde jeg ikke besfatte mig med Bogens Udgivelse. I denne Bog fremstilledes de amerikanske Indianere at nedstamme fra

Israelftammer, den gav en Beskrivelse over deres Reise fra Jerusalem, samt over deres talrige og storartede Krige. Da han engang læste denne tragiske Fortælling om, Laban' for mig, gjorde jeg ham opmærksom paa noget deri, som forekom mig selvmodsigende; han troede at rette Feilene, men ved at læse Mormons Bog blev jeg overrasket ved at finde, at det staaer der, just som han læste det for mig dengang. Nogle Maaneder senere laante jeg den saakaldte Guldbibel, „Mormons Bog“ stak den i Lommen, bragte den hjem og tænkte ikke mere over den; men efter en Uges Forløb fandt min Hustru Bogen i min Frakkelomme og begyndte at læse høit af den, medens jeg laa paa Sengen. Hun havde ikke læst 20 Minuter, førend jeg forbausedes ved at høre de samme Fortællinger i den, som Spaulding havde læst for mig 20 Aar tidligere af „Det fundne Manuscript“. Siden har jeg nøiere undersøgt „Guldbiblen“ og finder ikke den mindste Betænkelse ved at sige, at Bogens historiske Del hovedsagelig — om ikke i sin Helhed er taget fra „Det fundne Manuscript“. Jeg husker godt, at jeg gjorde Spaulding opmærksom paa, at hans hyp-pige Brug af: „Og det begav sig...!“ eller „Nu hændtes det...!“ blev naragtig. — Spaulding forlod denne Plads 1812, og jeg gav ham Penge at rejse til Pittsburg for, hvor han sagde, at han vilde faa Bogen trykt og betale mig, men siden hørte jeg hverken fra ham eller hans Skrift indtil jeg saa det i „Mormons Bog“.

De anførte tre Vidnesbyrd, og flere samstemmende, som kjendte Spaulding, men ikke Joseph Smith, forklarer Oprindelsen til Mormons Bog tydelig nok. — Det kommer nu blot an paa at paavise, hvorledes Joseph Smith kom i Besiddelse af Spauldings Manuscript; Spaulding skrev det i Marene 1810—12 i Ohio. 1812 flyttede han til Pittsburgh, boede der i 2 Aar og gik saa til Amity, Pennsylvania, hvor han døde 1816. — Efter hans Død flyttede Enken til Onondage County, N. Y., boede der til 1818 og tog siden Ophold i Hartwick, Oswego County, samme Stat, indtil 1832. Hun udtaler som sin Overbevisning, at dette Manuscript tilli-

gemed flere andre blev lagt i en Kuffert og laa der medens hendes Ophold i Hartwic fra 1820 til 1830. 1825 var Joseph Smith efter sin egen Fortalling i Tjeneste hos en Mand ved Navn Stowell, som var Nabo til Folkene i det Hus, hvor Kufferten opbevarede. — Da Mormons Bog var udgivet og blevet bekjendt, blev den omtalte Kuffert aabnet og undersøgt, men da indeholdt den kun et Manuskript, de øvrige Papirer vare borte. Det tilbageblevne Manuskript var Begyndelsen til en Novelle, som fremstillede Indianernes Nedstammelse fra den latinske Race. Spaulding havde opgivet denne Plan, efter at have skrevet nogle faa Sider og paabegyndt sit andet Manuskript, der aldrig senere er kommet for Dagen. — Mrs Spaulding erklærer, at Kufferten var opfyldt med hendes Mand's Manuskripter, hvoriblandt det omhandlede. Hvem har bemægtiget sig dem? — Den Slutning er idetmindste meget sandsynlig, at Joseph Smith er Manden. Fra 1825—27 fortæller Smith, at han „modtog Undervisning“; det tog ham knap saa lang Tid at forandre „Det fundne Manuskrip.“, som det tog Spaulding at skrive det! Med Bibelen og Spauldings Manuskript foran sig, var det ikke mere noget Mirakel selv for en Joseph Smith, at konstruere et Bærk som Mormons Bog, især naar han havde to saadanne Skribenter til Sekretærer som Martin Harris og Oliver Cowdrey! — I to Aar kan et ungt Menneske, som Joseph Smith, naar han vil, lære at udrette mange Ting. — Fra de amerikanske Prædikestole lyder ikke alene Guds Ord og Evangeliet efter de talrige Sæters forskjellige Udlæggelser, men Dagens og Tidens brændende Spørgsmaal komme ogsaa under Behandling.

Det var derfor temmelig let for den unge Prophet, selv uden Assistance af Mirakier eller boglig Lærdom, at komme i Besiddelse af de religiøse, poetiske, filosofiske Phraser og Sætninger, som findes indstukne i Mormons Bog imellem den Spauldingste og den bibelske Grundtext. Det er kun i Ordningen af sine Religions-Dogmer, at Smith viser en usædvanlig Stupiditet i Forbindelse med Mangel paa historiske Kundskaber og

Dømmekraft. Følgende Referat af Mormons Bog vil vise dette.

„Under Kong Zedekias Regjering forlod ‚Lehi‘ med sin Familie Jerusalem for at udvandre til Amerika. Da Lehi var kommet et Stykke paa Veien faldt det ham i Tanker, at han slet intet havde med sig af sit Folks hellige Skrifter. Han sendte derfor sin Søn Nephi tilbage til Jerusalem, for at stjæle disse fra Laban, en af Lehis Slægtninge. Nephi udførte sit Tyve Grinde med megen Routine, han dræbte Laban, gjorde Indbrud i hans Hus og bortførte ikke alene Labans Optegnelser, men ogsaa Labans Tjenere!“ — En Bandit kunde vel have udført en lignende Daad, men Nephi er beskeden, og saa snart han kommer tilbage i Orkenen, takker han Herren for hans Hjælp og Bistand derved! Labans Messingplader viste sig forresten at indeholde de „fem Mosebøger“, „den jødiske Historie fra Begyndelsen til Kong Zedekiah og de samtidige Profeters Skrifter. (Se Mormons Bog Side 7—12).

Samme Nephi begynder Mormons Bog med at fortælle, at hans Fader Lehi havde „levet alle sine Dage i Jerusalem“, om sig selv meddeler han: „Jeg gjør en Optegnelse i min Faders Sprog, hvilket er Jødernes Lærdom og Egypternes Sprog!“

Det Taabelige i saadanne Paastaande viser sig snart, man behøver blot at spørge: „Hvad Grund er der til at tro, at Jøderne optegnede deres Skrifter paa Messingplader?“ Naar blev Egypternes Sprog til Jødernes Lærdom? Naar skrev Jøderne Mose Lov og Profheterne paa Egyptisk? Hvorledes kunde en ung Jøde, som havde levet i Jerusalem alle sine Dage falde paa at skrive Egyptisk og kalde dette „min Faders Sprog?“ — Enhver, som har lidt Kjendskab til den Tids — eller endog til vor Tids Jøder, ved uden Tvivl, at det hebræiske Sprog er ligesaa helligt for Jøderne som selve Loven, der lyder til dem derigjennem; og begge Dele udgjøre en væsentlig Part af deres Gudsdyrkelse. — Efter attenhundrede Aars Udspredelse og Forsølgelse finde vi endnu Loven i jødiske Synagoger eller hvorjohmelst hos deres rette Bekjendere — skreven eller trykt paa He-

bræist. Toderne paa Kong Zedekias Tid skrev forresten Mosebøgerne paa Pergament, Papyrus og lignende Materialier, men ingenlunde paa Messing-Plader.

Det er ogsaa særdeles mærkeligt, at Loven og de øvrige jødiske Skrifter skulde findes i Besiddelse af en privat Jøde paa den Tid Lehi forlod Jerusalem, thi kort forinden vare de ikke til at opdrive blandt hele Jødefolket. I 2den Kongernes Bog 22de og 23de Kapitel fortælles der nemlig om, hvorledes Ypperstepræsten Hilfia fandt Lovbogen i Templet og udbrød: „Jeg har fundet Lovbogen i Herrens Hus“. Og da Stephan bragte den til Kong Josiah blev denne saa forfærdet, at han rev sine Klæder og sammentaldte alle Jerusalems Indbyggere for at de skulde høre Herrens Ord, som var fundet i Templet!

Men Kristendommens Historie i Mormons Bog overgaaer dog disse Omstændigheder i kolossal Absurditet: Alt hvad de fire Evangelister fortælle angaaende Jomfru Marias Udsjængelse, Christi Fødsel, de mærkeligste Begivenheder i Jesu Liv, hans Død, Opstandelse og Himmelfart etc., var allerede kjendt og nøiagtigt beskrevet blandt Nephiterne i Amerika **Trehundredde Aar før Christi Fødsel!** Dette Folk i Amerika kaldte sig kristne 100 Aar før Kristus blev født og 200 Aar førend den første kristne Menighed i Antiochia antog dette Navn (Ap. Gj. 11. 20). Der indeholdes ogsaa i Mormons Bog Beretninger om hvorledes Kristus efter sin Opstandelse besøgte disse saa overordentlig begunstigede Nephiter i Amerika og underviste dem om de Ting, som høre til Guds Rige.

Vi maa gjentage, at Smiths første Jde med Historien om Guldbladerne og Mormons Bog har været en direkte Pengepekulation; for at gjenneføre sine Planer med Martin Harris o. a. har han da slaaet ind paa det Religiøse og efterhaanden som Planen om at danne en ny Religion modnedes hos ham, optraadt i sin Rolle som Prophet.

Hverken Joseph Smiths Personlighed eller den mystiske Mormons Bog vilde dog have omvendt Mange til den ny Lære, hvis ikke Mænd som Sidney Rigdon,

Barley Pratt og Dison Pratt m. fl., der vare i Besiddelse af virkelige Kundskaber og en respektabel Karakter, havde givet det vaklende System ny Kræfter og Anseelse ved paa en snild Maade at udlægge mange af Bibelens Prophetier og Aabenbaringer og anvende dem bogstaveligt i Mormonismens Favn.

En Bog, der lider af saa mange og svære Brøst som Mormons Bog kan naturligtvis ikke danne nogen sikker Grundvold for en Religion af guddommelig Oprindelse. Bibelen hører heller ikke Mormonerne til, de benytte den kun som et Stalkestjul paa deres Missionsreiser. Hele Mormonernes System er bygget paa den Omstændighed, at dens Leder, hvem han end er, kalder sig selv „Prophet“. I det Dieblit Brigham Young eller „Bill Hickman“ antage denne Titel og anses som Prophet, er deres Magt absolut og deres Auctoritet uendeligt mere uomtvistelig end Kongernes „af Guds Naade“.

Gud formodes at tale til Propheten og denne taler igjen til Folket, som bestandig drives fremad af en Bande korrupte Biskopper, Præster, Eldste o. s. v., uden at faa Tid eller Leilighed til at reflektere over Følgerne af deres forskjelligartede Handlinger. Skulde en eller anden vove at faa Skrupler og Betæneligheder, saa er han „besat af Satan“ og en fordømt „Apostat“ hvis Omgang enhver „Hellig“ bør frygte og afsky; efter Brigham Youngs Lære maa en saadan snarest muligt overantvordes til Kirkens „ødelæggende Engle“ for hans Blod kan blive udgydt som et Offer for hans Vildfarelser.

VIII.

Mormonismens Oprindelse og Fremgang i de Forenede Stater.

Joseph Smith, Mormonismens Stifter er født den 23de Dec. 1805 i Sharon, Windsor County, i Staten Vermont. I April 1815 flyttede hans Fader, som ogsaa hed Joseph Smith, fra Sharon til Palmyra, Ontario Co., i Staten N. Y., og fire Aar senere til Byen Manchester i samme County. Manchester blev derved Udgangspunktet for en ikke mindre Personlighed end „Propheten“. Ikke en Prophet saaledes som de hebræiske, der medens de prædikede Herrens Ord, foragtede Verden med dens Forængeligheder og Laster, og levede affondrede i Jordens Huler og Kloster — nei! men en Prophet, der lig Muhamed ikke alene var kaldet til at gjengive Verden den rene Lære og sande Tro, men ogsaa kaldet til at regjere og beherske den. — I 1820, allsaa 15 Aar gammel, modtog Joseph Smith sin første Aabenbaring, da han var ude i en nærliggende Skov for at bede om Oplysning med Hensyn til hvilken af de mange Religionspartier, som han var kommet i Berørelse med, var det sande og rigtige. Der herskede just paa denne Tid i hans Egn, en af de i Amerika saa hyppigt forekommende religiøse „Vækkelser“ (Revivals), hvori næsten alle derværende Religionspartier deltog. Den Smithske Familie bestod af ni Børn, 3 Døtre og 6 Sønner, hvoraf Joseph var den Yngste. Han syntes at føle sig mest tiltalt af Methodismen, men Moderen, to af hans Brødre og en Søster lode sig omvende til Presbyteria-

nismen. Under disse Forhold ere Diskussioner og Disputer naturligvis hyppigt opstaaede om de forskjellige Sekters mere eller mindre bibelske Grundvold etc., og det er meget naturligt at en 15 Aars Dreng som selv famlede efter Sandheden kunde blive ganske confus og forstyrret i Hovedet derved. — „Medens jeg var beskæftiget med at bede“, fortæller han selv, „blev jeg omringet af et tykt Mørke, der syntes at trykke mig med fuldkommen Odelæggelse“. Derpaa saa han et Lys nedstige over sit Hoved, og to Personer, hvis Klarhed overgik al Beskrivelse spævede i Lysglandsen. Den ene af disse Personer kaldte Joseph ved Navn og sagde, pegende paa den Anden: „Denne er min elskelige Søn, hør ham!“ — Joseph fik derpaa at vide, at han ikke skulde forene sig med noget Religionsparti; thi de vare alle „fordærvede og afflyelige i Herrens Dine“, etc. etc. — „Da han kom til sig selv, laa han paa Ryggen og saa op mod Himlen *). Om trent saaledes beretter Joseph Smith selv sit første Syn. Det er neppe sandsynsynligt, at han har grebet hele Fortællingen ud af Luften og man har da forsøgt at give forskjellige Forklaringer om hvad der først har bibragt ham Idéen. Nogle have forsøgt at gjøre ham til et af de „Mandemedier“, som Spiritualisterne tale saa meget om, men derved vinder Sagen virkelig ikke det mindste i Forstaaelighed; hvad er derimod rimeligere og naturligere end at den 15-aarige Dreng, som var gaaet ud i Skoven for at bede, er faldet i Søvn og i denne Tilstand havt den Drøm eller det Syn som han fortæller. Om sine Følelser i den nærmest paafølgende Tid fortæller han følgende: „Forbudt at forene sig med nogen af Dagens Sekter, og meget ung af Alder, blev jeg forfulgt af dem, som burde have været mine Venner og behandlet mig med Kjærlighed; hvis de antog at jeg var bedraget, saa burde de med Kjærlighed og paa en passende Maade have søgt at vende mig tilbage“.

*) Se Smiths „Autobiographi“.

Kort efter synes Smith at have forglemt sin høie Kalbelse, i det han efter sin egen Tilstaaelse faldt i mange Slags Laster og Ugudeligheder. Men i September 1823 modtog han liggende i sin Seng et Besøg af en Engel som fortæller ham Historien om Amerikas Urindvaanere samt om Guldpladerne og Stedet, hvor disse vare nedgravede. Dog tillades det ham ikke at modtage Guldpladerne med Urin og Thummin etc. indtil September 1827, da han modtog dem af Engelenes Hænder og strax begyndte at oversætte med Martin Harris og Oliver Cowdry's Assistance. Oversættelsen udkom trykt i 1830 under Navn af „Mormons Bog“. — Perioden fra 1823—30 kan man kalde Prophetens Forberedelsestid. Han blev besøgt af Johannes den Døber, som ordinerede ham til Præst, og senere af Peter, Jakob og Johannes, som udnævnte ham til Apostel. Dette var det første Skridt til Præstedømmets og Kirkens Gjenoprettelse. Den 6te April 1830 organiseredes det første Mormon-Kirkesamfund bestaaende af 6 Personer nemlig Joseph Smith, sen., Hiram og Samuel Smith, Oliver Cowdry, Joseph Knight og Propheten selv. I August Maaned samme Aar blev Parley Pratt og Sidney Rigdon omvendt til Mormonismen. Disse Mænd, som begge vare meget begavede Baptist- eller Campbellit Prædikanter, gav Mormonismens dens bibelske og dogmatiske Udvikling og fra den Tid begyndte den ny Lære at uddvikle sig. Missionærer bleve udsendte og mange troede paa den ny Prophet. I 1831 flyttede Mormon-samfundet til Byen Kirkland i Ohio, hvor Rigdon havde gjort en Del Projelyter og paa dette Sted byggedes det første Mormontempel, som kostede 40,000 Dollars og blev fuldført 1836. Ved dets høitidelige Indvielse, som overværedes af omtrent 1,000 Hellige, „syldte Herrens Herlighed Templet“ og Moyses og Elias, saaledes fortælles der af „Kirkens“ Skribenter, men benægtes af Andre, som ogsaa vare tilstede, lode sig tilsyne for Propheten. I 1833 overgaves Mormonsamfundets Bestyrelse til det saakaldte „Præsidentsskab“ bestaaende af Joseph Smith som Præsident, med Rigdon og en vis G. Williams til Raadgivere. Først i Februar 1835 ordi-

neredes det saa kaldte „Quorum“ bestaaende af tolv Apostle.

Propheten vedblev stadig at modtage Aabenbarelser fra Himlen angaaende Kirkens aandelige og verdslige Forhold og dette i Forbindelse med en vis Snuhed er rimeligvis Grunden til at han, skjøndt omgivet af Mænd, som i Lærdom og Dannelse vare ham langt overlegne, dog stedse vedblev at indtage førstePlads og høieste Rang. Men man bestylder Joseph Smith for at have handlet efter den Grundsætning at en Hyrde ikke alene bør vogte men ogsaa klippe sin Hjord. Vist er det, at han indlod sig paa mange kommercielle Foretagender som enten laa over hans Horizont eller ogsaa grændsede nær til det kriminelle. I 1831 oprettedes saaledes „Kirkland Sikkerheds Bank“, som fik Ret til at udstede Sedler; disse, som vare smukt udgraverede med Joseph Smiths Navn paa som Bankens Kassierer og Sidney Rigdon som dens Præsident, havde i Forstningen en god Uffætning; thi Ungen ventede, at Folk, som daglig havde Sammenkomster med Herren selv og hans Engle, kunde finde paa at udstede Sedler, uden at være i Besiddelse af det tilsvarende Kontantbelsøb. Men Boblen brast omsider, nogle Bankierer i Pittsburg sendte en vis Mr. Jones til Kirkland Sikkerheds Bank for at faa en hel Mængde Sedler omverlede med Valuta. Mr. Jones gjorde sin Opvartning hos Bankens Præsident, Sidney Rigdon, og forhørte først med megen Deltagelse om de „sidste Dages Hellige“ og „den gode Sags Fremgang“ i det Hele taget. Sidney Rigdon folte sig meget smigret ved disse Forespørgsler, men da Seddelbunken derefter kom for Dagen tog Bankpræsidenten Anledning til at bemærke, at Mr. Jones opførte sig som „en Ulv i Faarekæder“. Banken vilde ikke indfri disse Sedler, thi det vilde skade den og „Sedlerne kunde kun gjøre Nytte, naar de cirkulerede imellem Folk“. Mr. Jones bad om, at der maatte blive gjort en Undtagelse fra Bankens Regler til Fordel for ham; men Rigdon var komplet urokkelig i saa Henseende og gjorde ham bekjendt med at han aldrig havde anmodet ham eller nogen anden om at tage Sedlerne, og henledede sluttelig hans Opmærksomhed paa det in-

teressante Tidspunkt, da Berølejerne med Spot og Spe bleve „udjagede af Templet i Jerusalem“. — Jones reiste tilbage til Pittsburg med sine Sedler og Historien hvilede for en Tid, men omsider blev Tingenes virkelige Stilling bekjendt og den 12te Januar 1838 maatte de to Bankører Joseph Smith og Sidney Rigdon midt om Natten i al Skyndsomhed tage Flugten tilhest for at undgaa personlig Overlast af deres Kreditorer. Dette var altsaa den ny Mahomed's Hegera eller Flugt.

Kirtland blev paa den Maade for stedse umulig som Centrum for den ny Prophet og hans Disciples Virksomhed; og en ny Skueplads var allerede udset og bekræftet ved en Aabenbaring til Propheten som bestemte, at et nyt Tempel og et nyt Jerusalem skulde opbygges i Jackson Co. i Staten Missouri, thi der havde Paradiset eller Edens Have ligget, og det var der Adam og Eva havde vandret Ansigt til Ansigt med deres Skaber. En ny By blev anlagt paa Nordsiden af Grand River; Brødrene kaldte den „Spring Hill“, men Propheten gav den Navn af Adam ondi Ahman, hvilket er udlagt „Guds Dal i hvilken Adam velsignede sine Børn!“ Byen Independence, som blev omdøbt til det ny Jerusalem, skulde være det ny Zions Hovedstad og de Hellige fik Befaling til at tage Landet deromkring i Besiddelse! Men det gaaer ikke saa let i vore Dage at tage Land i Besiddelse i en civiliseret Stat; Mormonerne havde hverken tilstrækkelige Penge til at kjøbe Landet, eller Kræfter nok til at tage det med Magt; de kunde kun forsøke om deres særlige Udvalgelse af Himlen og de Retligheder som deres Hellighed gav dem fremfor andre ugudelige Hedninger, men disse vilde ikke vide af saadant Snak og der opstod en Række Stridigheder som endte med, at Pøbelen i Independence tvang de Hellige til at gaa ind paa at forlade Zion og det ny Jerusalem i Foraaret 1834. Da Efterretningen derom naaede til Kirtland fik Propheten en Aabenbaring som foranledigede ham til at samle en lille Hær af Mormoner og i Spidsen for den under Navn af Beurak-Ale at marchere ned til Missouri for, at edelægge de Ugudelige og skaffe de Hellige Ret. Midt i Juli ankom Propheten

med sin Hær bestaaende af 205 Mand til Clay County i Missouri, hvor de fra Independence fordrevne havde søgt Tilflugtssted, men de, som vare komne for at ødelægge, bleve selv ødelagte af en Slags ondartet Kolera, som hjemjogte Prophetens Leir og borttrykkede mange af hans Krigere. Denne Omstændighed i Forbindelse med, at Hedningerne stode parate til at modtage Profeten fremkaldte en ny Aabenbaring, hvori han meddelte Zions Hær, at dette var Straffen, fordi de ikke havde lyttet til Herrens Ord etc., og dermed var Feltoget til Ende. Profeten drog tilbage til Kirtland og det ny Jerusalem forblev i Hedningernes Besiddelse. Da Joseph Smith efter sin Flugt fra Kirtland kom tilbage til Missouri opstod der snart igjen, som man kunde vente nye Uroligheder. Fjendtlighederne udbrod den 6te August paa en Valgdag i Gallatin, Davis Co.; dette var egentlig kun et simpelt Slagsmaal, men Hadet mellem Befolkningen og Mormonerne var allerede saa stærkt, at man strax væbnede sig paa begge Sider. Hele Missouris nordlige Del holdtes i Ræde af de mest overdrevne Rygter om blodige Sammenstød med Mormonerne, og Statens Guvernør, Boggs, lod Generalmajor Atchison marschere derhen med 400 Militstroppe, der senere bleve endnu yderligere forstærkede, for at opretholde Ordren.

Den 23de Oktober foresaldt det første Sammenstød mellem Mormonerne og en vis Kaptain Bogarts Militkompagni. Dette havde Mormonerne tre Døde og ni Saarede, medens Bogart kun mistede en Mand, men ikke bestomindre benyttede nogle ildeindede Personer sig af Omstændighederne til at sætte de taabeligste Rygter i Omlob. Man fortalte saaledes, at hele Bogarts Kompagni var nedslaget af Mormonerne og deraf tog Guvernør Boggs Anledning til at udstede den Ordre, at alle Mormoner skulde enten udyddes eller bortjages af Staten.

En saa grusom og uoverloget Ordre til en i Foreien stærkt ophidset Befolkning havde naturligvis de beklageligste Følger, som f. Ex. det beklagelige Myrderi ved Haun Mills, hvori atten eller nitten mormonske

Mænd, Kvinder og Børn bleve mydede paa den mest skjændige Maade, af en rasende Militz under Anførsel af en vis Kaptain Nehemia Comstock.

Det var ikke Mod, som fattedes Joseph Smith; han havde nok Lyst til at føre en aaben Krig med Hedningerne for at hævne saadanne Forurettelser; men heldigvis havde en Mand ved Navn Oberst Hinckle faaet Overbefaling over Mormonernes Tropper som laa indsluttede i en lille By ved Navn Far West, og denne paa-tog sig for at forhindre Blodsudgydelse det moraliske Ansvar at udlevere Mormonlederne til Statens Militær, da dette blev opstillet som en Betingelse for Frederiks Bevarelse. Propheten, Sidney Rigdon, Lyman Wight, Parley Pratt og George W. Robinson bleve da stillede for en Krigsret og dømt til at flydes, men til Missouris Gre, opponerede en brav Officer, General Doniphan, mod Krigsrettens Bestemmelse og sagde, at hverken han eller hans Brigade vilde være Medskyldige i et Mord begaaet med koldt Blod. Paa den Maade blev Mormonledernes Liv foreløbig sparet; man noiedes med at føre dem som Fanger til Independence og senere til Richmond i Clay County, hvor de holdtes strengt under Bevogtning.

Størsteparten af de øvrige Mormoner fik Tilladelse til at vende tilbage til deres Hjem; men flodse udsatte for Angreb af Pøbelen og med de blodige Forurettelser friske i deres Grindring, udvandrede de efterhaanden under Brigham Youngs Ledelse til Staten Illinois, som gjæstfrit skjænkede de Forfulgte Ly og tilbød dem Land paa forskjellige Steder. Der foregik ogsaa efterhaanden et saa stort Omslag i Folkestemningen i Missouri med Hensyn til Mormonurolighederne, at man tillod Joseph Smith og hans Medfangne at undvige af Fængslet, og snart derefter lod han sig som en frelsende Engel tilsyne blandt de udvandrede Mormoner, som i stort Antal befandt sig i Byen Quincy, Illinois. En vis Dr. Galland tilbød derpaa Mormonerne et stort Stykke Land i Illinois mellem Burlington og Quincy paa den Betingelse, at de skulde nedsætte sig der, og efter at have beset Stedet modtog Propheten Tilbudet.

